

Avukatlık kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 19 . I . 1943 - Sayı : 5398)

No.

4359

Kabul tarihi

13 . I . 1943

BİRİNCİ MADDE — 3499 sayılı Avukatlık kanununun 1, 16, 19, 55, 67, 69, 81, 86, 90, 101, 116 ve 129 ncu maddeleriyle II, III ve IV ncü muvakkat maddeleri aşağıda yazılı şekilde tadil ve bu kanuna X sayılı bir muvakkat madde ilâve edilmiştir:

Madde 1. — Avukatlık mesleğine kabul olunmak için:

A) Türk olmak;

B) 23 yaşını bitirmiş bulunmak;

C) Bir Türk Hukuk fakültesinden veya mektebinden mezun olmak veya Siyasal bilgiler okulundan mezun olupta noksan kalan derslerden Hukuk fakültesinde imtihan vermiş olmak veya yabancı bir memleket Hukuk fakültesinden mezun olupta Türkiye Hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden imtihanla tasdikname almış bulunmak;

D) Avukatlık stajını yapmış ve avukatlık imtihanında ehliyet göstermiş olmak;

E) Levhasına kaydı istenilen baro rımtakasında ikametgâhı bulunmak;

F) Avukatlıkla ictimai caiz olmıyan bir hizmet veya meşgalede bulunmama;

G) Bu kanuna göre avukatlığa mâni bir hali olmamak;

H) İkinci maddenin (A) bendinde yazılı bir suçtan dolayı cezai veya aynı maddenin (E) bendinde tatbikını istilzam eden inzibati takip altında bulunmama;

şarttır.

Madde 16. — Avukat nezdinde yapılacak staj müddeti kesimsiz olarak enaz bir senedir.

Stajiyerin makbul sebeplere dayanarak devam etmediği günler mazeretin kalkmasını mütaakıp bir ay içinde müracaat edildiği takdirde ikmal ettirilir.

Baro reisi makbul mazeretler halinde stajiyerlere senede 15 gün izin verilir.

Stajiyer staj müddeti içinde avukat ile birlikte muhakeme celselerine ve staj konferanslarına devam etmek, nezdinde çalıştığı avukat tarafından verilen işleri takip ve dâva evrakını tanzim eylemek ve bu esas dairesinde gösterilecek diğer vazifeleri ifa ile mükelleftir.

Madde 19. — Staj vesikası istihsaline muvaffak olanlar Adliye vekilliğinin tensip edeceği yerde bir sene müddetle mahkeme ve müddeiumumiler nezdinde staj görürler.

Stajiyerler, staj sırasında ceza ve hukuk işlerinde zabıt kâtipliği ve başkâtiplik vazifesi ve kendilerine verilecek tetkikatı ve diğer yazı işlerini yaparlar. Fera memurlarına ve sorgu hâkimlerine yardım ve vekâlet ederler. Bunlar dinlemek üzere müzakerelerde hazır bulundurulabilirler.

Stajiyerler vekâleten ifa ettikleri vazifelerden ve kendilerine tevdi olunan işlerden dolayı asıl vazife sahipleri gibi mesuldürler.

Stajiyerin vazifesini yapmakta gösrdüğü kabiliyetle ahlâki gidişine dair ma-

lûmat, çalıştığı daire âmirleri tarafından mensup olduğu mahkemenin en yüksek dereceli hâkimine veya müddeiumumisine verilecek delilli takrirlerle o hâkim veya müddeiumuminin stajiyer hakkıada görgü ve bilgisine dayanan mütalâalarından ve Adliye müfettişlerinin raporlarından alınır.

Staj müddetini bitirmiş ve seciye ve ahlâkça kabule mâni bir hali görülmemiş olanlar imtihana kabul olunurlar.

Kabule mâni hâlin takdiri vekâlete aittir. Vekillikçe bu hususta ittihaz olunacak karar aleyhine hiç bir mercie müracaat olunamaz.

İmtihanda ehliyet göstermiş olanlara ait mazbataların bir sureti kayıtlı oldukları baroya gönderilir.

Madde 55. — Baro idare meclisi nakil talebinde bulunan avukatın disiplin takibatı altında olup olmadığını, iştirak hisselerini ödeyip ödemediğini önceden kayıtlı olduğu barodan sorar ve bu hususta lüzum gördüğü her türlü tahkik muamelelerini yapar.

Nakil talebinin tervici halinde baroca verilecek karar Adliye vekillikğine gönderilir. Nakil muamelesi vekillikçe muvafık görüldüğü takdirde keyfiyet baroya bildirilir. Vekillikğin bu bapta ittihaz edeceği karar katidir.

Madde 67. — Umumî heyet, levhada kayıtlı avukat adedinin yarısından bir fazlasıyla teşekkül eder.

Birinci fıkrada yazılı ekseriyet hâsıl olamadığı takdirde, içtima, on beş gün geçmemek üzere başka güne bırakılır. İkinci içtimada bulunan avukat adedi ne olursa olsun heyet teşekkül etmiş sayılır.

Kararlar, hazır olan âzanın mutlak ekseriyetiyle verilir. Reylerde müsavat halinde reisin bulunduğu taraf tercih olunur.

İçtimalarda ruznameye dahil olmayan hususlar mevzuubahis edilemez. Yeni bir toplanma kararı bu kayıttan müstesnadır.

Madde 69. — Baro reisi ve idare meclisi âzaları levhada kayıtlı bulunan avukatlar arasından gizli rey ile seçilir.

Seçileceklerin, heyeti umumiye içtimasında hazır bulunanların yarısından fazla rey almaları şarttır. İlk seçimde seçilenlerden herhangi biri bu kadar rey alamadığı takdirde en çok rey alanlar arasından yerine seçilecek âzalıgım iki misli nispetinde ayrılacak namzetler üzerinden yeniden seçim yapılır. Bu seçim sonunda en çok rey alanlar kazanmış sayılır.

Aynı sayıda rey kazananlar arasında kura çekilir.

Disiplin takibatı altında bulunanlarla hakkında avukathğa mâni bir suçtan dolayı son tahkikatın açılması kararı verilmiş veya 83 ncü maddenin 2, 3, 4 ncü bentlerinde yazılı cezalara uğramış olanlar cezanın infazı tarihinden itibaren üç sene geçmedikçe baro reisi veya âzası seçilemezler.

Seçim, umumî heyetten kura ile ayılan üç avukat tarafından idare olunur. Namzetliğini koymuş olanların seçim bürosuna ayrılmaları caiz değildir.

Seçilme ehliyetini kaybeden baro reis veya âzasının vazifesi kendiliğinden nihayet bulur.

Seçim neticesi idare meclisi tarafından tanzim edilecek bir mazbata ile Adliye vekillikğine bildirilir.

Madde 81. — Adliye vekili avukatlarla idare meclisi ve baro reisiği üzerinde nezaret hakkını haizdir. İdare meclisi ve baro reisi üzerindeki nezaret hakkını baro merkezindeki en yüksek dereceli hâkim marifetiyle ve avukatlar üzerindeki nezaretini de baro idare meclisi vasıtasıyla kullanır.

Baro idare meclisi, bu kanunda Adliye vekillikğinin kararının katî olduğu ya-

zılı hallerde vekillğin kararını veya 73 ncü maddenin A, B, C, G, M, N bentleri ve 42, 51, 57, 58, 59, 111, 114 ve 130 ncü maddeleriyle kendisine verilen vazifeleri yapılan tebliğ'e rağmen bir ay içinde infaz veya ifadan imtina eylediği takdirde Adliye vekili tarafından fesholunabilir. Bu takdirde umumî heyet fesih kararının tebliğinden itibaren 15 gün içinde Adliye vekili tarafından yeniden seçim icrasına dâvet edilir. Şu kadar ki yeni seçilecek idare meclisinin üçte biri eski meclise dahil bulunmayan avukatlardan seçilir.

Baro reisi ve idare meclisine ait vazifeler yeni meclisin seçimine kadar birinci fıkrada yazılı hâkimin inhası üzerine Adliye vekillğince baroya kayıtlı avukatlardan teşkil edilecek üç kişilik bir heyet tarafından görülür.

Madde 86. — Disiplin takibatının icrası avukatın tahkikata başladığı sırada kayıtlı olduğu baroya aittir. Şu kadar ki baro reisi ile idare meclisi âzaları hakkında vukubulacak ihbar ve şikâyet üzerine yapılacak tetkikata alâkalı reis ve âza iştirak edemez ve bu yüzden idare meclisi teşekkül edemediği takdirde disiplin takibatı en yakın baro tarafından yapılır.

Şikâyet ve ihbar mevzuunun tahkike değer mahiyette olmadığına dair salâhiyetli baro idare meclisleri tarafından verilecek kararlar Cumhuriyet müddei-umumisi ve varsa şikâyetçiye tebliğ olunur.

Madde 90. — Disiplin takibatına mahal olmadığına dair 86 ncı maddeye göre salâhiyetli baro idare meclisleri tarafından verilen kararlar aleyhine tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Cumhuriyet Müddeiumumisi veya şikâyetçi tarafından 81 ncı maddenin birinci fıkrasında yazılı hâkime itiraz olunabilir.

Hâkim tarafından evrak üzerinde yapılacak tetkikat neticesinde şikâyet ve ihbar mevzuu tahkike değer mahiyette görülürse evvelki karar refolunarak disiplin takibatının açılması zımında evrak evvelki kararı veren baroya gönderilir. Hâkim tarafından verilecek kararlar katidir.

Hakkında takibat yapılmasına karar verilenlerin vazifeleri takibat neticesine kadar vekil veya ihtiyat âza tarafından görülür.

Madde 101. — Disiplin cezaları hakkında karar verecek heyetlere dahil olanların Ceza muhakemeleri usulü kanununda yazılı sebeplerle reddi hakkındaki talepler reddi istenilen âzadan başkalarının iştirakiyle tetkik olunur.

Ret sebebiyle heyetin teşekkül edememesi halinde kura ile seçilecek avukat veya hâkim ile heyet tamamlanır.

81 ncı maddede bahsi eggen hâkimin reddi halinde keyfiyet en yakın Ağır ceza mahkemesi reisi tarafından tetkik ve talep vârit görülürse iş reddolunan hâkimden sonra gelen mahallin en yüksek dereceli hâkimine tevdi olunur.

Madde 116. — Bu kanunun ikinci babında yazılı vecibelere riayet etmeyenler hakkında ilk defasında enaz tevbih ve tekerrüründe işten çıkarma ve ikinci maddenin A bendinde yazılı bir suçtan dolayı mahkûmiyet halinde bu maddenin son fıkrası hükmü nazara alınarak meslekten çıkarma cezası tatbik olunur.

Madde 129. — Ücret mukavelenamesinin muayyen bir meblâğı ihtiva etmesi lâzımdır. Her ne suretle olursa olsun hâsılı dâvaya iştiraki tazammun eden ücret mukavelenamesi batıldır.

Muayyen meblâğı ihtiva etmek üzere dâvanın neticelerine göre değişen ücret mukaveleleri muteberdir.

Muvakkat madde II. — Avukatlık kanununun meriyete girmesinden önce avukatlık ruhsatnamesi istihsal etmiş olanlardan 460 sayılı kanun ile zeyil ve tadillerine göre avukatlığa mâni bir hali bulunmayanlar bu kanunda yazılı usul dairelerinde baroya kayıtlarını isteyebilirler.

Muvakkat madde III. — Avukatlık kanununun neşri tarihinden itibaren dâva vekilliği ruhsatnamesiyle 708 sayılı kanunun beşinci maddesine istinaden avukatlık ruhsatnamesi verilmez.

Şu kadar ki 2556 sayılı Hâkimler kanununa tevfikân yedinci derece hâkimlik veya müddeiumumilik sınıfına egmiş olanlar birinci maddenin C ve D bentlerindeki kayıttan varestedirler .

Muvakkat madde IV. — A) Bu kanun mer'iyete girdiği tarihte dâva vekâleti ruhsatnamesini haiz olanlar bes avukat bulunmayan yerlerde icrayı vekâlet edebilirler.

B) Dâvavekilleri yukarıki fıkra yazılı yerlerde avukatlara ait hak ve vazifeleri o yerde bulunan en yüksek dereceli hâkimin nezaret ve murakabesi altında istimal ve ifa ederler. 83 ncü maddede yazılı disiplin cezaları resen veya mahallî Cumhuriyet Müddeiumumisinin talebi yahut şikâyet üzerine bu hâkim tarafından tatbik olunur.

Bunlardan işten veya meslekten çıkarma cezalarıyla disiplin takibine mahal olmadığına dair verilen karar aleyhine tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde Cumhuriyet Müddeiumumisi veya alâkalı dâva vekili en yakın Ağır ceza mahkemesine itiraz edebilirler.

İtiraz evrak üzerinde tetkik edilerek karara bağlanır.

Mahkemelerce verilecek kararlar katidir.

Alâkalı dâvavekilinin müdafaası alınmadıkça disiplin cezası verilemez.

Beşinci babın bu maddeye aykırı olmayan hükümleri dâvavekilleri hakkında da tatbik olunur.

C) Adliye encümen veya heyetleri o yerlerde iş görmek istiyen dâvavekillerinin bir listesini tanzim ederek Adliye vekilliğine gönderirler.

Listeye kaydı icra edilmeyenler keyfiyetin kendilerine tebliği tarihinden 15 gün içinde Adliye vekilliğine müracaat edebilirler. Vekilliğin bu müracaat üzerine vereceği karar katidir.

Bu fıkra hükmü nakil veya yeniden kayıt talepleri hakkında da caridir.

Muvakkat madde X. — Bu kanunun avukatların meslek sigortasından bahseden yedinci babı hükümlerinin tatbıkı Adliye vekilliğince üç sene müddetle geri bırakılabilir.

Vekillikçe bu salâhiyet kullanıldığı takdirde avukatların akdettikleri sigorta mukaveleleri mefsuh sayılır. Sigortalılar ödedikleri sigorta ücretlerinin yüzde yirmi beşini sigortacıya terk ile üst tarafını geri alabilirler.

İKİNCİ MADDE — Muvakkat VIII nci madde kaldırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye vekili memurdur.

16 kânunusani 1943

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	15 . I . 1943 ve 1/715
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 . I . 1943 ve 4/34
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 22 2 30 112,172:185